...ARUL PRACTICANȚILOR SPORTULUI CREȘTE CONTINUU,

DAR MARII PERFORMERI APAR FOARTE RAR

Pentru toți activiștii mișcării noastre sportive este clară legătura indisolubilă dintre dezvoltarea activității sportive de masă și creșterea performanțelor. Practica însăși a demonstrat convingător că o vastă bază de selecție pentru marea performanță (și, ca urmare, succesul trainic în arena sportivă internațională) se poate asigura numai printr-o largă și continuă activitate de masă. Marii noștri sportivi, campioni europeni, mondiali sau olimpici, s-au afirmat inițial — aproape fără excepție — cu prilejul unor competiții de masă.

Plecînd de la aceste adevăruri, ne-am propus să aflăm care este, în diverse județe, raportul dintre răspîndirea exercițiilor fizice și sportului în rîndurile maselor de tineri și oameni ai muncii — propulsată puternic, mai ales în ultima vreme, de lansarea marii competiții sportive naționale „Daciada" — și creșterea numărului de talente valoroase promovate în activitatea de performanță a județelor respective și a țării.

Pentru început, iată cum se prezintă lucrurile în județele Iași, Arad și Mureș.

Județul IAȘI

REZULTANTA ACTIVITĂȚII DE MASĂ: SPORTIVI FRUNTAȘI

Hotărît lucru, sportul de masă ieșean s-a manifestat dinamic pe parcursul ultimilor ani. Progresul cantitativ, spectaculos, devine cu atît mai grăitor cu cît reușește să asigure și dezvoltarea calității, oglindită în special în înflorirea sportului de performanță. Am rînduit în tabelele alăturate cîteva indicatori cifrici comparați între anul 1975 și primele două trimestre ale lui 1978 (acolo unde centralizarea s-a și efectuat). Ei sînt în stare să vorbească singuri despre eforturile și realizările din perimetrul sportului într-un județ netradițional sportiv și fără o moștenire economică notabilă.

	Participanți 1975	1978
Gimnastica de înviorare	10 000	12 400
Gimnastica la locul de muncă	8 350	13 100
Complexul sportiv „Sport și sănătate"	84 122	140 000
Crosul tineretului	94 403	226 450
Acțiuni turistice	196 813	326 630
„Amicii drumeției"	31 529	72 000
Duminici și serbări cultural-sportive	121 839	125 100
Campionatele asociațiilor sportive	129 096	304 620

Se înțelege că de binefacerile mișcării fizice se bucură oameni de vîrste diferite — mai ales tineri — și de diverse profesii.

Interesantă este și această statistică a numărului de sportivi înregistrați în diverse medii :

	1975	1977
Școli generale	40 200	95 570
Licee și școli profesionale	38 950	103 000
Facultăți	6 010	22 407
Întreprinderi, instituții	72 830	103 830

Să vedem acum dacă această creștere a sportului de masă se răsfrînge în consolidarea celui de performanță. Tot cifrele pot fi edificatoare :

	1975	1978
Secții afiliate	530	630
Sportivi legitimați	10 877	13 800
Sportivi în loturi naționale	81	95
Titluri de campioni naționali	43	35

Desigur că la acest capitol se cer exemple concrete: **Aurel Anton**, campion european la șah prin corespondență ; colegul său de disciplină sportivă, juniorul **Ovidiu Folșor**, campion balcanic ; luptătorul **Stelică Morcov** (transferat la Brașov), pe al cărui piept strălucește medalia de bronz la ultima ediție a Jocurilor Olimpice ; campionii balcanici de judo **Toma Mihalache** și **Costel Năftică** ; handbalistele junioare **Angela Avădanei, Maria Spiridon** și **Rodica Ionașcu**, componente ale echipei României, clasată pe locul 3 la campionatele mondiale ; rugbystul **Ion Bucan** (astăzi la Știința Petroșani), campion european cu echipa noastră națională ; voleibalistele **Kate Tcacenco, Doina Stoian** și **Mariana Zamfir**, componente ale unor sextete care și-au apropriat titlurile de campioane balcanice ; **Aurel Neagu**, pe poziția a doua în campionatul european de lupte libere; vrednica atletă **Maricica Puică** (a părăsit Iașul în 1974). Lista ar trebui completată cu juniorii remarcați în competiții internaționale de atletism, box și tir, dar datoria lor de a confirma este mai mare decît datoria noastră de a le conferi astăzi notorietate publică. Îi așteptăm, pe ei și pe alții, pentru a îmbogăți conturul sportiv al unui județ în plină dezvoltare.

Județul ARAD

UN FLUX NEÎNTRERUPT CARE AȘTEAPTĂ VALORIFICĂRI SUPERIOARE

An de an, Aradul devine un județ tot mai frumos, tot mai puternic din punct de vedere economic, social, cultural. În acest context trebuie privit și fenomenul educației fizice și sportului, iar concluziile interpretate pornind și de la ușa trecut palid pentru sportul arădean. Dezvoltîndu-se industria, implicit s-a amplificat și ecoul pasiunii pentru mișcare la oamenii de toate vîrstele din orașul de pe Mureș și din celelalte așezări ale județului. Astfel încît, an de an, a crescut și numărul celor atrași pe terenuri de sport, în locuri de agrement. Pentru a avea o imagine cît mai exactă despre înmulțirea practicanților sportului, prezentăm cîteva cifre comparative din medii variate :

	1973	1978 (cr. I și II)
Școli	48 506	140 800
Întreprinderi și instituții	62 135	150 450
Sate	19 264	40 560

Ce ne spune acest tabel ? Indiscutabil, el indică o creștere tonică a numărului practicanților sportului. Elementul îmbucurător îl reprezintă, firește, „numărul cel mare al vîrstelor mici", elevii, din an în an mai mulți în sălile de sport și pe stadioane. Prin ce s-a realizat această atragere a tineretului spre mișcare ? Prin diverse forme simple, prin acțiuni permanente, devenite magnet în rîndul elevilor și chiar al preșcolarilor din județul Arad. Să ne gîndim că numai anul trecut mii de elevi au practicat gimnastica de dimineață. Să notăm o cifră spectaculoasă : 77 564 de copilandri au învățat anul trecut înotul. Campionatele asociației, acțiunile turistice, complexul „Sport și sănătate", „Amicii drumeției", și multe alte inițiative au permis întreținerea unei ample acțiuni de făurire a unui tineret sănătos și de inițiere în sporturi de la care se așteaptă viitori performeri ai țării. Ar fi de adăugat și bilanțul celor două trimestre ale acestui an. Și totuși cei **140 800 de elevi angrenați în activitatea sportivă de masă nu reprezintă o cifră mulțumitoare.**

Tabelul de mai sus reflectă și creșterea notabilă a numărului oamenilor muncii care au găsit în exerciții fizice și sport forma ideală pentru regenerare fizică și psihică. Cei care au practicat gimnastica la locul de muncă anul trecut au însumat 8 200, cifră semnificativă, dacă o raportăm la cei 2 500 de practicanți înregistrați în 1973. Se speră ca la anul 10 000 de oameni ai muncii să practice gimnastica la locul de producție. Se așteaptă ridicarea tuturor unităților industriale din județ la cote superioare în privința practicării formelor simple de mișcare. Notabilă este și creșterea înregistrată în rîndul celor care practică sportul în mediul rural. Angrenați în competițiile „Cupa mecanizatorului", Crosul tineretului, „Cupa C.A.P.", și alte diverse acțiuni cei 102 310 practicanți înregistrați anul trecut înseamnă o frumoasă premisă.

Aceste cifre au fost ridicate substanțial în ultimii doi ani de amplul ecou pe care l-a avut competiția națională „Daciada". În școli, în fabrici, în instituții, la sate, „Daciada" a declanșat o mare acțiune de odihnă activă și în același timp a apăsat pe pîrghia performanței. Pentru că, chiar dacă știm că sportul de masă înseamnă în primul rînd agrement, mișcare simplă, mai știm că el lansează și performeri. Din acest unghi de vedere, în județul Arad ne-au fost indicați 17 sportivi care s-au ridicat din activitatea de masă. **T. Lupău** și **V. Constantin**, ajunși campioni naționali la caiac dublu ; **I. Csik**, vicecampion la caiac ; **G. Potoreț**, ajuns în lotul național de juniori la lupte greco-romane; **R. Cioban**, devenit canotor la Voința ; **N. Rotaru, C. Poenaru, A. Santău, E. Nicola, S. Ionescu, C. Miclea, S. Pieptănaru, N. Tiana, M. Damian, A. Paltu, H. Loke** și **M. Onița**, atleți, campioni naționali de juniori sau campioni municipali. **Nu e o recoltă bogată. Județul Arad poate da mult mai mult la nivelul performanței.** În activitatea atletică, cu 2—3 ani în urmă în ascensiune, care pare frînată acum ; la sporturi nautice, unde există bune rezultate ; la jocuri sportive. Pentru aceasta, printre altele, este necesară prezența mult mai activă a specialiștilor la manifestările sportive de masă de amploare, aflate și în județul Arad în flux continuu.

Județul MUREȘ

REALIZĂRI SUB POSIBILITĂȚI LA DISCIPLINE ALTĂDATĂ FRUNTAȘE

Un mare număr de oameni din **județul Mureș**, de toate vîrstele, din toate profesiile, îndrăgesc tot mai mult exercițiile fizice și sportul, izvor dătător de sănătate, de energie.

Datele statistice sînt grăitoare în ceea ce privește dinamica dezvoltării sportului de masă, rod al transformărilor survenite, an de an, în planul activităților economico-sociale și în raza acestui județ. S-a produs mai mult decît o dublare a numărului practicanților gimnasticii de dimineață în internatele școlare. La acțiunile turistice progresele sînt, de asemenea, însemnate : în școli s-a înregistrat o creștere de trei ori a numărului de participanți, mai mult decît dublu este și programul la „capitolul întreprinderi și instituții"; de peste 3 ori a crescut numărul participanților din mediul rural.

În ceea ce privește organizarea **duminicilor cultural-sportive** în mediul urban, cifra acțiunilor a crescut de peste 3 ori și jumătate. Spre centrele gimnasticii de întreținere au fost atrași de peste 5 ori mai mulți participanți.

Demn de subliniat este și faptul că în ultimii ani au apărut o seamă de inițiative. De pildă, peste 4800 de preșcolari învață, anual, să înoate, să patineze și să schieze. Același lucru îl realizează, tot anual, circa 17 000 de școlari. Aproximativ 11 000 de oameni ai muncii, din peste 22 de unități productive, practică cu mai multă continuitate gimnastica la locul de muncă. Meritorie este și activitatea cercurilor **tehnico-aplicative**, la cele peste 800 de cercuri participînd aproape 17 000 de tineri, utecriști și pionieri.

Firește, în cadrul grandioasei competiții „Daciada" se înregistrează masive participări, numărul concurenților din școli, facultăți, întreprinderi, împreună cu cei din mediul rural, depășind totalul de 185 000.

Elocvent este și faptul că numai în mediul școlăresc normele complexului „Sport și sănătate" au fost trecute de peste 34 000 de elevi. Tot la același indicator și-au trecut normele 1 498 de studenți, iar din întreprinderi și instituții peste 29 000 de oameni ai muncii ; din mediul rural, circa 9 000 de tineri și tinere au obținut diploma complexului polisportiv „Sport și sănătate"

O asemenea masivă participare la activitatea sportivă de masă s-a repercutat oare în mod satisfăcător pe planul sportului de performanță ? Mureșenii se mîndresc, de pildă, cu sportivi reputați, cum sînt **Ladislau Simon** (locul I la Campionatele europene de lupte libere în 1976, locul III la J.O. de la Montreal), **Ilie Hosu** (component al echipei de lupte libere a României, clasată pe locul I la Jocurile mondiale universitare din 1977), **Tiberiu Seregelyi** (locul I la campionatele mondiale de lupte libere juniori, cat. 82 kg), **Liviu Moldovan** (locul II la campionatele europene de popice — pentru juniori — din 1975), **Liana Cardaș** (locul I în „Cupa României", la patinaj viteză, în 1976), **Gheorghe Olteanu** și **Radu Gelu** (clasați pe primul loc la campionatele republicane de haltere — seniori, în 1978, cu toți componenți ai A.S.A. Tg. Mureș), cu **Zoltan Rad** (un halterofil junior cu frumoase perspective, deținător a trei titluri la campionatele republicane rezervate categoriei lui). În sfîrșit, cuvinte bune se cuvin și componentelor echipei de popice a clubului Voința Tg. Mureș, care au cucerit, în 1977, „Cupa campionilor europeni."

Și, totuși, activiștii mișcării **sportive din județul Mureș nu sînt mulțumiți cu ceea ce s-a realizat pînă acum în sportul de performanță. Și pe bună dreptate. Din miile de practicanți ai sportului de masă doar 77 au fost convocați, în 1977, pentru diferitele loturi reprezentative ale țării : 15 dintre aceștia sînt sportivi consacrați, 49 de perspectivă, iar alți 13 dețin performanțe de nivel județean.**

O creștere deloc impresionantă, dacă o raportăm la cifrele anului 1973, cînd 62 de sportivi au făcut parte din loturile republicane : 29 sportivi seniori, 24 în loturile de juniori, 9 în cele de tineret. Cum se explică aceasta ? Prin slabele rezultate realizate la atletism, baschet, handbal, ciclism, gimnastică, box și chiar fotbal, toate, altădată, sporturi fruntașe în județ.

Iubitorii de sport mureșeni nu se împacă, firește, cu această situație. Ei așteaptă ca atleții, baschetbaliștii, handbaliștii, gimnaștii, fotbaliștii lor preferați să progreseze într-un ritm mai alert.

Este evident, așadar, că în timp ce numărul practicanților sportului a crescut în ultimii ani, numărul performerilor promovați în secțiile cluburilor și asociațiilor sportive este infim, oglindind SLABA CONTRIBUȚIE A CELOR TREI JUDEȚE LA ÎMPROSPĂTAREA ȘI ÎNTĂRIREA CONTINUĂ A LOTURILOR REPUBLICANE.

Această situație — caracteristică nu numai celor trei județe în discuție — se datorește mai multor cauze. În primul rînd, este vorba de **preocuparea necorespunzătoare a unor consilii județene pentru educație fizică și sport, a altor factori care răspund de mișcarea sportivă, a consiliilor cluburilor și asociațiilor pentru dezvoltarea sportului de performanță, mai ales în disciplinele prioritare, înscrise în programul Jocurilor Olimpice.** Încă nu s-a înțeles de către toți cei ce răspund de activitatea sportivă că **sportul de masă și cel de performanță se întrepătrund, că a trage o linie despărțitoare între ele înseamnă a susține o concepție învechită. Numai așa se explică de ce la competițiile de masă, îndeosebi la cele pe comune, orașe și județe nu sînt prezenți antrenori, tehnicieni, metodiști și alți specialiști, pentru a depista, selecționa și îndruma spre secțiile de performanță tinerele talente ce se remarcă din masa participanților.** Cei mai mulți antrenori se limitează la „ce le vine la sală sau la teren", ignorînd, dintr-o crasă comoditate, imensul și nesecatul izvor de viitori performeri pe care îl debitează activitatea sportivă de masă.

Desigur, în slaba dezvoltare a performanței este implicată și calitatea necorespunzătoare a procesului instructiv-educativ din secții, aplicat cel mai adesea „după ureche" și nu pe baze științifice, moderne, menținerea în secții a unor sportivi plafonați, cu care numeroase cluburi și asociații „își duc zilele" în campionate, irosind timpul și importante mijloace materiale.

Dar pentru că ne referim la raportul dintre creșterea activității de masă (nici ea la nivelul cerințelor actuale) și numărul extrem de redus al performerilor de înaltă clasă, cauza principală trebuie căutată în neparticiparea activă a antrenorilor, tehnicienilor și a celorlalți specialiști la competițiile populare, fără de care relația masă-performanță rămîne o simplă axiomă.

Este de datoria tuturor organelor sportive, a tuturor factorilor cu răspunderi și atribuții în mișcarea sportivă să treacă deîndată la măsuri energice pentru lichidarea lipsurilor la care ne-am referit, și a altora care mai există, pentru a asigura îndeplinirea întocmai și la timp a sarcinilor concrete privind sportul de performanță care le revin din Programul dezvoltării activității de educație fizică și sport pînă în anul 1980, anul Jocurilor Olimpice.

Pagină realizată de Mircea COSTEA, ION CUPEN, Mircea M. IONESCU și Gheorghe NICOLAESCU